

Usnesení Nejvyššího soudu SSR ze dne 30.11.1971, sp. zn. 4 Co 173/71, ECLI:CZ:NS:1971:4.CO.173.1971.1

Číslo: 40/1972

Právní věta: V konaní o preskúmanie rozhodnutia (§ 244 a nasl. O. s. p.), ktorým bolo uložené zaplatenie preplatku na dôchodku, je súd povinný zaoberať sa aj tým, či ten, komu bola uložená povinnosť zaplatiť zistený preplatok na dôchodku, je subjektom práv a povinností a či má spôsobilosť byť účastníkom konania.

Soud: Nejvyšší soud SSR

Datum rozhodnutí: 30.11.1971

Spisová značka: 4 Co 173/71

Číslo rozhodnutí: 40

Číslo sešitu: 3

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Přezkum správních rozhodnutí, Řízení před soudem, Sociální zabezpečení

Předpisy: 99/1963 Sb. § 19

§ 104

§ 220

§ 244

§ 249 101/1964 Sb. § 94

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 40/1972 sb. rozh.

V konaní o preskúmanie rozhodnutia (§ 244 a nasl. O. s. p.), ktorým bolo uložené zaplatenie preplatku na dôchodku, je súd povinný zaoberať sa aj tým, či ten, komu bola uložená povinnosť zaplatiť zistený preplatok na dôchodku, je subjektom práv a povinností a či má spôsobilosť byť účastníkom konania.

(Uznesenie Najvyššieho súdu SSR z 30. 11. 1971, [4 Co 173/71](#))

Správa dôchodkov v Bratislave rozhodnutím z 21. 12. 1970 predpísala podľa ustanovenia § 89 ods. 2 zákona č. 101/1964 Zb. Stavebnej správe v L. (národného podniku P. Z. v P.) na náhradu preplatok na starobnom dôchodku dôchodcu L. T. v sume 40 853 Kčs s odôvodnením, že uvedená organizácia si v období od 7. 3. 1966 do 5. 2. 1971 neplnila svoju oznamovaciu povinnosť.

Krajský súd v Košiciach rozhodnutie Správy dôchodkov potvrdil a v odôvodnení uviedol, že nedostatok, spôsobený vydaním rozhodnutia proti Stavebnej správe v L., bol v súdnom konaní odstránený a inak toto rozhodnutie zodpovedá zákonu.

Navrhujúca organizácia podala proti uzneseniu súdu prvého stupňa odvolanie, trvala na námietke nedostatku právnej subjektivity Stavebnej správy v L. a ďalej mala námietky i proti výške predpísanej náhrady.

Správa dôchodkov navrhla napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdiť, pripustila však, že vymáhaný preplatok možno znížiť na sumu 40 829 Kčs, lebo sumu 24 Kčs možno považovať za preplatok administratívny.

Najvyšší súd SSR zmenil uznesenie súdu prvého stupňa tak, že rozhodnutie Správy dôchodkov z 21. 12. 1970 zrušil.

Z odôvodnenia:

Súd prvého stupňa sa dostatočne nezaoberal s námietkou navrhovateľa čo do výšky preplatku a nepreskúmal rozhodnutie odporkyne z hľadiska všetkých zákonných ustanovení prichádzajúcich do úvahy, aj tých, na ktoré ani účastníci nepoukázali, ktoré však sú pre posudzovanie zákonnosti preskúmaného rozhodnutia dôležité.

V konaní vznikla pochybnosť o spôsobilosti byť účastníkom konania na strane navrhovateľa (Stavebná správa v L.). V konaní podľa ustanovení § 244 a nasl. O. s. p. vystupoval už spôsobilý subjekt a toto konanie je z hľadiska ustanovení § 19 a § 104 ods. 1 O. s. p. bezchybné. Nakoľko však v tomto súdnom konaní ide o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia iného orgánu, je treba, aby sa súd v rámci konania podľa ustanovení § 244 a nasl. O. s. p. zaoberal aj tým, či pri vydaní preskúmaného rozhodnutia boli dodržané príslušné hmotnoprávne i procesnoprávne ustanovenia.

Zákon č. 101/1964 Zb. /1/ nemá osobitné ustanovenie o spôsobilosti byť účastníkom konania, a preto treba podľa ustanovenia § 94 citovaného zákona použiť všeobecné ustanovenia o konaní vo veciach správnych, menovite zákon č. 71/1967 Zb. Podľa ustanovenia § 14 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. je účastníkom konania predovšetkým ten, o koho právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach sa má konať, alebo koho práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti môžu byť rozhodnutím priamo dotknuté. Z toho vyplýva, že zákon priznáva spôsobilosť byť účastníkom konania tomu, kto je spôsobilý byť nositeľom práv alebo právom chránených záujmov či povinností. Túto spôsobilosť upravujú príslušné hmotnoprávne predpisy, ktoré prichádzajú pri konkrétnom právnom vzťahu do úvahy. Základným predpisom upravujúcim právne postavenie socialistickej organizácie je Hospodársky zákonník; na prejednávany prípad sa vzťahujú ustanovenia § 14 a nasl., nie však ustanovenie § 45 citovaného zákonníka. Závod navrhovateľa – Stavebná správa v L. – nemôže byť podľa týchto ustanovení nositeľom povinnosti nahradiť preplatok na dôchodku a preto nemohol byť účastníkom konania, v ktorom bolo vydané preskúmané rozhodnutie o tejto otázke.

Preto odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa podľa ustanovenia § 220 ods. 1 O. s. p. zmenil a preskúmané rozhodnutie podľa ustanovenia § 249 ods. 1 O. s. p. zrušil.

V ďalšom konaní bude Správa dôchodkov v Bratislave viazaná právnym názorom súdu (§ 249 ods. 3 O. s. p.).

1) úplné znenie zákona so zmenami a doplnkami bolo vyhlásené pod č. 5/1972 Zb.